

Bryssel den 26 maj 2026
(OR. en)

8931/26
ADD 1 COR 5 (sv)

Interinstitutionellt ärende:
2026/0060(NLE)

RECH 207
RELEX 601

NOT

---

från: Rådets generalsekretariat
till: Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet

Föreg. dok. nr: 8120/26

Ärende: *Förberedelser inför mötet i rådet (konkurrenskraft: inre marknaden, industri, forskning och rymdfrågor) den 28–29 maj 2026*
Rådets rekommendation om en EU-ram för vetenskapsdiplomati
– Antagande

RÅDETS REKOMMENDATION

om en EU-ram för vetenskapsdiplomati

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 292 jämförd med artikel 182.5,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

- (1) Vetenskap är en global allmän nyttinghet som utvidgar kunskapens gränser och bidrar till att utveckla lösningar som är till nytta för mänskligheten genom grundforskning och tillämpad forskning, inom hela den offentliga och privata sektorn.
- (2) Vetenskapens universella språk har förmågan att föra samman och inspirera människor och nationer.
- (3) Vetenskapen har alltid varit en drivkraft för europeisk integration och bidrar till att utforma en europeisk identitet som grundas på gemensamma principer och värden.
- (4) Vetenskap, forskning, innovation och högre utbildning är centrala inslag i unionens mjuka makt och bidrar till att stärka unionens förbindelser med tredjeländer.

- (5) Det finns ett behov av att säkerställa att det internationella forsknings- och innovationssystemet är både öppet och säkert, i enlighet med principen så öppen som möjligt, så begränsad som nödvändigt, i linje med rådets rekommendation om ökad forskningssäkerhet¹.
- (6) Forskning och innovation utgör kärnan för unionens konkurrenskraft, resiliens, välbefinnande och samhällsallmänna välfärd, samtidigt som de bidrar till skyddet av unionens intressen och värden.
- (7) Horisont Europa är världens största multilaterala program för forskning och innovation: programmet är öppet för tredjeländer, inbegripet genom associering till programmet av betrodda partnerländer både i och utanför unionens grannskap, och för forskare från hela världen.
- (8) Initiativet Choose Europe for Science² syftar till att göra unionen mer attraktiv för forskare från hela världen, särskilt genom bidrag från Europeiska forskningsrådet (EFR)³, Marie Skłodowska-Curie-åtgärderna⁴ och instrument som tillhandahålls på nationell och, i förekommande fall, subnationell nivå.
- (9) Utvecklingen och spridningen av banbrytande teknik, såsom artificiell intelligens (AI) eller kvantteknik, bidrar till att öka den globala konkurrensen och har en djupgående inverkan på människors liv. Användningen av AI inom vetenskap som en omvandlande kraft skapar helt nya möjligheter och utmaningar, till exempel i samband med immateriella rättigheter, dataförvaltning, vetenskaplig publicering, delning av modeller, tillgång till kunskap och datorsystem samt vetenskaplig etik och integritet.

---

¹ Rådets rekommendation av den 23 maj 2024 om ökad forskningssäkerhet, EUT C 3510, 30.5.2024.

² https://commission.europa.eu/topics/research-and-innovation/choose-europe_en

³ <https://erc.europa.eu/homepage>

⁴ <https://marie-sklodowska-curie-actions.ec.europa.eu/>

- (10) Unionen befinner sig i en oförutsägbar geopolitisk miljö som präglas av ökad press på internationella samarbeten, demokrati, multilateralism, rättsstatsprincipen och vetenskapen i sig.
- (11) Statliga och icke-statliga aktörer sätter allt större tryck på globala varor och gemensamma resurser, även på områden utanför nationell jurisdiktion.
- (12) Framstegen har inte varit tillfredsställande i fråga om att uppnå FN:s Agenda 2030 för hållbar utveckling⁵ och målen för hållbar utveckling eller när det gäller att lösa den tredubbla världsomspännande krisen, bestående av klimatförändringarna, förlusten av biologisk mångfald och föroreningarna, något som kräver gemensamma, vetenskapligt grundade insatser mellan länder.
- (13) Unionen och dess medlemsstater är bland de viktigaste pådrivarna för globala mellanstatliga vetenskaplig-politiska organ såsom FN:s klimatpanel (IPCC)⁶, den mellanstatliga plattformen för biologisk mångfald och ekosystemtjänster⁷ och den vetenskaplig-politiska panelen för kemikalier, avfall och bekämpning av föroreningar⁸.
- (14) Forskning ger de belegg som behövs för att i förekommande fall lägga grunden för internationella avtal och stödja politiska beslut inom ett brett spektrum av sektorsspecifika diplomatiområden.
- (15) Utrikes- och säkerhetspolitiken, däribland den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken (Gusp), påverkar forsknings- och innovationspolitiken både direkt, t.ex. genom att införa begränsningar för relationer med vissa internationella partner och konkurrenter, och indirekt, t.ex. genom att underlätta internationellt samarbete och skapa lika villkor.

---

⁵ <https://sdgs.un.org/2030agenda>

⁶ <https://www.ipcc.ch/>

⁷ <https://www.ipbes.net/>

⁸ <https://www.unep.org/isp-cwp>

- (16) Eftersom kunskap, forskning och innovation mer än någonsin omsätts i makt och geopolitiskt inflytande skulle en stark och oberoende union gynnas av att bättre utnyttja unionens forsknings- och innovationstillgångar och bygga upp en mångfald av strategiska partnerskap.
- (17) Med tanke på det allt starkare sambandet mellan vetenskap, teknik och innovation å ena sidan och utrikes- och säkerhetspolitik å den andra, vilket återspeglas i många av unionens politiska dokument⁹ och viktiga rapporter på senare tid¹⁰, finns det ett behov av en EU-ram för vetenskapsdiplomati.

---

⁹ Bland annat följande: Kommissionens meddelande om den globala strategin för forskning och innovation, COM(2021) 252 final, 18.5.2021 och rådets slutsatser i samma fråga, 12301/21, 28.9.2021; gemensamt meddelande om förstärkning av EU:s bidrag till regelbaserad multilateralism, JOIN (2021) 3 final, 17.2.2021 rådets slutsatser om principer och värden för internationellt samarbete inom forskning och innovation, 10125/22, 10.6.2022; rådets slutsatser om förstärkning av forskningens och innovationens roll i och inverkan på den politiska beslutsprocessen i unionen, 16450/23, 8.12.2023; kommissionens meddelande om en europeisk strategi för forsknings- och teknikinfrastrukturer, COM(2025) 497 final/2, 30.9.2025; gemensamt meddelande om att stärka EU:s ekonomiska säkerhet, JOIN(2025) 977 final, 3.12.2025 och rådets rekommendation av den 23 maj 2024 om ökad forskningssäkerhet, EUT C, C/2024/3510, 30.5.2024.

¹⁰ Enrico Letta, *Much more than a market – Speed, Security, Solidarity. Empowering the Single Market to deliver a sustainable future and prosperity for all EU Citizens*, 2024; Europeiska kommissionen, *Mario Draghi, The future of European competitiveness, Part A, A competitiveness strategy for Europe*, Europeiska unionens publikationsbyrå, 2025; Europeiska kommissionen, *Align, act, accelerate: research, technology and innovation to boost European competitiveness*, Europeiska unionens publikationsbyrå, 2024 och Europeiska kommissionen, *A European framework for science diplomacy – Recommendations of the EU Science Diplomacy Working Groups*, Europeiska unionens publikationsbyrå, 2025.

- (18) Genom att sammankoppla och stärka dialogen mellan vetenskap och diplomati spelar vetenskapsdiplomatin en viktig roll i att
- a) skydda och främja unionens demokratiska värden, strategiska intressen, tekniska suveränitet och datasuveränitet,
  - b) stärka unionens ställning som en av världens ledande aktörer inom vetenskap och teknik genom öppet och säkert internationellt vetenskapligt samarbete,
  - c) öka förtroendet för vetenskapen, främja användningen av framtidsanalyser och vetenskaplig rådgivning i beslutsprocesser och uppmuntra allmänhetens engagemang,
  - d) maximera effekten av unionens forsknings- och innovationspotential för att uppnå fred, människorättsskydd, multilateralism och en regelbaserad världsordning, samt
  - e) stärka unionens åtagande att förvalta globala kollektiva nyttigheter och gemensamma resurser på ett hållbart sätt, bekämpa den tredubbla världsomspännande krisen, bestående av klimatförändringarna, förlusten av biologisk mångfald och föroreningarna, samt bidra till att uppnå FN:s Agenda 2030 för hållbar utveckling och målen för hållbar utveckling.
- (19) Unionens vetenskapsdiplomati bör
- a) förbli fast förankrad i unionens grundläggande värden, i enlighet med artikel 2 i fördraget om Europeiska unionen, inbegripet frihet, demokrati, jämlikhet, rättsstaten och respekt för de mänskliga rättigheterna,

- b) grunda sig särskilt på de principer och värden som ligger till grund för internationellt samarbete inom forskning och innovation – i enlighet med den globala strategin för forskning och innovation¹¹, pakten för forskning och innovation i Europa¹², Marseillegörklaringen om internationellt samarbete inom forskning och innovation¹³ och Brysseluttalandet om den multilaterala dialogen om principer och värden för internationellt samarbete inom forskning & innovation¹⁴, särskilt akademisk frihet och forskningsfrihet, vetenskaplig spetskompetens, forskningsetik, forskningsintegritet, forskningssäkerhet, jämställdhet, lika möjligheter för alla, mångfald och inkludering, öppen vetenskap och öppna data samt evidensbaserat beslutsfattande,
- c) utövas med full respekt för respektive befogenheter, såsom de definieras i fördraget, och i överensstämmelse med unionens yttre åtgärder och relevanta program, särskilt Horisont Europa.
- (20) Vetenskapsdiplomati bör inte fungera som en mekanism för att undergräva sanktioner på unionsnivå.
- (21) Förenta nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur (Unesco) och andra multilaterala organisationer främjar globala och regionala dialoger om vetenskapsdiplomati som unionen bör bidra till.
- (22) För att främja sina intressen och med deltagande av statliga och icke-statliga aktörer bör unionen agera strategiskt och samordnat när det gäller vetenskapsdiplomati gentemot sina globala partner och konkurrenter, som investerar i sin egen kapacitet för vetenskapsdiplomati.

---

¹¹ Kommissionens meddelande om den globala strategin för forskning och innovation, COM(2021) 252 final, 18.5.2021.

¹² Rådets rekommendation (EU) 2021/2122 av den 26 november 2021 om en pakt för forskning och innovation i Europa (EUT L 431, 2.12.2021).

¹³ <https://www.enseignementsup-recherche.gouv.fr/sites/default/files/2022-03/d-claration-de-marseille--17072.pdf>

¹⁴ https://research-and-innovation.ec.europa.eu/document/download/94d6bb42-1fe7-478c-b6b4-d0be4dfb0204_en?filename=brussels-ministerial-statement-2024-02.pdf

- (23) Det finns ett behov av att stärka rättvisa och ömsesidigt fördelaktiga partnerskap med det globala Syd, särskilt i regioner av strategisk betydelse för unionen, bland annat genom Team Europe-initiativ inom ramen för Global Gateway och trepartssamarbetsmekanismer, i syfte att stödja unga forskare och kompetenscirkulationen, stärka den vetenskapliga kapaciteten, hantera forskningsmässiga asymmetrier, främja gemensamt kunskapsskapande och ta itu med gemensamma globala utmaningar.
- (24) Flera medlemsstater har utvecklat och antagit nationella strategier för vetenskapsdiplomati och stärkt den vetenskapliga och tekniska kapaciteten inom sina diplomattjänster på hemmaplan och utomlands.
- (25) Med tanke på mängden pågående verksamhet är det nödvändigt att främja samstämmighet och optimera användningen av resurserna på området vetenskapsdiplomati, både på unionsnivå och på medlemsstatsnivå. I detta syfte behövs samordning, ömsesidigt lärande och utbyte av bästa praxis, och vid behov bör kommissionen ge medlemsstaterna skräddarsydd vägledning och skräddarsytt bistånd, med hänsyn till deras enskilda situationer och de skillnader som finns.
- (26) Vetenskapsdiplomati kan bidra till att främja och förverkliga det europeiska forskningsområdet, både internt och med avseende på dess externa dimension. Därför har inrättandet av en EU-ram för vetenskapsdiplomati inkluderats i den politiska agendan för det europeiska forskningsområdet 2025–2027¹⁵, som bidrar till arbetet med begreppet ”femte friheten” – den inre marknaden för forskning och innovation¹⁶.

---

¹⁵ Rådets rekommendation av den 24 juni 2025 om den politiska agendan för det europeiska forskningsområdet 2025–2027, EUT C, C/2025/3593, 30.6.2025.

¹⁶ Enrico Letta, idem.

- (27) Unionen vilar på en lång historia av initiativ som format den globala vetenskapsdiplomatin, däribland Europeiska organisationen för kärnforskning (CERN)¹⁷ och International Institute for Applied Systems Analysis (IIASA)¹⁸. En livskraftig europeisk gemenskap av forskare och yrkesverksamma inom vetenskapsdiplomati har vuxit fram under de senaste åren, något som till exempel har lett till att EU:s allians för vetenskapsdiplomati¹⁹ och EU:s utrikesministeriers nätverk för vetenskapsdiplomati och rådgivning²⁰ har inrättats.
- (28) Unionen och dess medlemsstater bör därför etablera sig som globala ledare inom vetenskapsdiplomati, för att försvara sina egna intressen, främja europeiska värden och tjäna den globala kollektiva nyttan.
- (29) I denna rekommendation gäller följande definitioner:
- a) *vetenskap*: systematisk studie av den fysiska och sociala världens struktur och beteende genom observation, experiment, analys, tolkning och provning av teorier mot erhållna empiriska bevis. Det omfattar naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap, matematik och medicin samt samhällsvetenskap, humaniora och konst och täcker både grundforskning och tillämpad forskning i den offentliga och privata sektorn.
  - b) *diplomati*: bedrivande av internationella förbindelser av statliga och icke-statliga aktörer med fredliga medel genom t.ex. dialog och förhandling, inklusive genom företrädare utomlands.
  - c) *vetenskapsdiplomati*: direkt eller indirekt användning av vetenskap, vetenskapliga belägg och vetenskapliga samarbeten för att underbygga och stödja utrikespolitiken på olika nivåer samt spridning av diplomati för att stödja och främja internationellt samarbete och vetenskapliga framsteg.

---

¹⁷ <https://home.cern/>

¹⁸ <https://iiasa.ac.at/>

¹⁹ <https://www.science-diplomacy.eu/>

²⁰ https://research-and-innovation.ec.europa.eu/strategy/strategy-research-and-innovation/europe-world/international-cooperation/science-diplomacy_en#eu-ministries-of-foreign-affairs-science-diplomacy-and-advice-network

- (30) Denna rekommendation inkräktar varken på medlemsstaternas befogenheter på något politikområde, inbegripet inom utrikes- och säkerhetspolitiken, eller på vetenskapliga institutioners självständighet och oberoende.

HÄRMED REKOMMENDERAS MEDLEMSSTATERNA ATT, med full hänsyn till subsidiaritet, proportionalitet, institutionellt oberoende och akademisk frihet och i enlighet med medlemsstaternas nationella särdrag, olika utgångslägen och deras befogenheter enligt fördraget, och med beaktande av behovet av att optimera resurserna, både på unionsnivå och på medlemsstatsnivå, vidta följande strategiska, operativa och möjliggörande åtgärder:

Strategiska åtgärder

1. Erkänna vikten av vetenskapsdiplomati som en del av deras forsknings- och innovationspolitik och utrikes- och säkerhetspolitik och dess bidrag till den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken genom att erkänna dess potential i relevanta strategier.
2. I samarbete med kommissionen maximera vetenskapsdiplomatins inverkan när det gäller att främja unionens värden, inbegripet frihet, demokrati, jämlikhet, rättsstatsprincipen och respekt för de mänskliga rättigheterna samt fred och multilateralism.
3. Erkänna vetenskapsdiplomatins potential att främja internationellt samarbete inom vetenskap, forskning och innovation och använda vetenskapsdiplomatiska åtgärder för att befästa unionen som en global ledare för akademisk frihet, frihet för vetenskaplig forskning, öppen vetenskap och öppet och säkert internationellt samarbete inom forskning, teknik och innovation, bland annat genom initiativet Choose Europe for Science på grundval av en Team Europe-strategi och genom associering av tredjeländer till programmen Horisont Europa och Euratom.

4. I samarbete med kommissionen utnyttja vetenskapsdiplomati för att främja unionens konkurrenskraft, resiliens, välstånd och samhälleliga välbefinnande, till exempel för att bättre positionera de möjligheter som erbjuds genom partnerskap med unionen, bland annat via Global Gateway-strategin²¹, för att främja europeisk teknik, stödja unionens roll i fastställandet av globala tekniska standarder samt unionens teknik- och datasuveränitet, på grundval av ömsesidighet vad gäller öppenhet och datadelning.
5. I samarbete med kommissionen främja mellan- och tvärvetenskaplig dialog på unionsnivå, nationell nivå och regional nivå mellan de olika aktörerna inom vetenskapsdiplomati om hur man kan balansera vetenskapliga mål med utrikes- och säkerhetspolitiska intressen, särskilt med beaktande av behovet av att a) bedöma effekterna av begränsningar på det internationella vetenskapliga samarbetet, b) identifiera och minska risker för den ekonomiska säkerheten och forskningssäkerheten, särskilt inom kritiska och känsliga teknikområden, och c) utforska och utnyttja vetenskapsdiplomatiens potential att bana väg för forsknings- och innovations- och utrikes- och säkerhetspolitiska åtgärder.
6. I samarbete med kommissionen och med vederbörlig hänsyn till säkerhetsfrågor i samband med teknik med dubbla användningsområden och annan känslig teknik, identifiera särskilda områden där vetenskapsdiplomati kan användas som ett förtroendeskapande verktyg för att upprätthålla en dialog med tredjeländer där detta anses fördelaktigt och i linje med utrikes- och säkerhetspolitiken, samtidigt som man säkerställer att en sådan dialog inte leder till otillåten överföring av känslig kunskap till utländsk militär eller underrättelsetjänst eller undergräver sanktioner på unionsnivå.

---

²¹ https://commission.europa.eu/topics/international-partnerships/global-gateway_en

7. När det kan tillföra mervärde till befintliga politiska processer, använda vetenskapsdiplomati för att främja genomförandet av FN:s Agenda 2030 och målen för hållbar utveckling, i syfte att stödja utvecklingen och genomförandet av internationella avtal, ta itu med globala utmaningar när det gäller hållbarhet, inbegripet i instabila och geopolitiskt strategiska miljöer såsom Arktis, Medelhavsområdet, EU:s östra gräns och västra Balkan, och på ett hållbart sätt förvalta globala nyttigheter och gemensamma resurser i en fragmenterad geopolitisk miljö, däribland inom områden utanför nationell jurisdiktion såsom det fria havet och djuphavet, Antarktis, den jordnära omloppsbanan, månen och andra himlakroppar samt gemensamma nyttigheter såsom radiospektrumet och en mörk, tyst himmel.
8. I samarbete med kommissionen främja unionens ledarskap inom global vetenskapsdiplomati genom att a) delta i diskursen om global vetenskapsdiplomati, såsom uppmanas av Unesco och andra internationella forum, och genom att b) stärka banden och bygga allianser med betrodda partner över hela världen, med vägledning av unionens och medlemsstaternas gemensamma intressen och på grundval av gemensamma principer och värden inom forskning och innovation.
9. Med utgångspunkt i framgångsrika exempel såsom Synchrotron-light for Experimental Science and Applications in the Middle East (Sesame)²², använda vetenskapsdiplomati för att underlätta inrättandet och utvecklingen av internationella forskningsinfrastrukturer och därigenom främja unionens ambition och samlade makt.
10. I samarbete med kommissionen göra europeiska forsknings- och teknikinfrastrukturer till strategiska tillgångar för unionens mjuka makt inom vetenskapsdiplomati²³ och till viktiga drivkrafter för unionens strategiska oberoende och vetenskapliga excellens genom att dra nytta av deras potential att locka till sig de bästa talangerna, deras bidrag till innovation, banbrytande forskning, kunskapsgenerering, standardisering och delning av sökbara, tillgängliga, kompatibla och återanvändbara data (FAIR data) samt deras roll när det gäller att främja bilaterala och multilaterala förbindelser.

---

²² <https://www.sesame.org.jo/>

²³ Kommissionens meddelande om en europeisk strategi för forsknings- och teknikinfrastrukturer, COM(2025) 497 final/2, 30.9.2025 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=COM:2025:497:REV1>

Operativa åtgärder

11. Överväga att inrätta adekvata stödarrangemang för samordning av vetenskapsdiplomati mellan regeringar och med viktiga berörda parter på olika nivåer, där sådana arrangemang saknas och med utgångspunkt i befintliga strukturer, bland annat genom att vid behov utse en nationell samordnare för vetenskapsdiplomati och genom att utforska synergier med andra sektorsspecifika diplomatiområden, t.ex. klimatdiplomati, miljödiplomati, vattendiplomati, havsdiplomati, polardiplomati, rymddiplomati, energidiplomati och hälsodiplomati, med särskilt fokus på kopplingarna till teknikdiplomati och digital diplomati samt kulturdiplomati.
12. När så är relevant och i samråd med kommissionen, vid behov överväga att utarbeta nationella färdplaner för intresse- och värdedrivna vetenskapsdiplomatiska åtgärder, som ska uppdateras regelbundet, på grundval av a) en kartläggning av strategiska, tematiska och geografiska prioriteringar och intressen på unionsnivå, nationell nivå och i förekommande fall på regional nivå som överenskommit mellan berörda parter inom vetenskapsdiplomati och b) en bedömning av gemensamma intressen och möjligheter till samarbete mellan unionen och länder utanför EU på specifika områden, inklusive genom deltagande i och associering till Horisont Europa.

13. Se över och vid behov stärka utrikesministeriernas och andra relevanta ministeriers mekanismer för vetenskaplig rådgivning och prognoser, i syfte att kartlägga kapacitetsbrister och ta fram rekommendationer för att förbättra dessa mekanismer för vetenskap för politik, inbegripet genom eventuell utplacering av forskare och forskningspersonal²⁴ som vetenskapliga rådgivare i diplomattjänster, när så är lämpligt, med utgångspunkt i tillvaratagna erfarenheter från de befintliga mekanismerna för vetenskaplig rådgivning på global nivå, unionsnivå, nationell nivå och regional nivå, och därigenom stödja bredare insatser för att främja användningen av vetenskaplig evidens i policyutformning inom offentlig sektor²⁵, bland annat genom det europeiska forskningsområdets åtgärd för främjande av europeisk vetenskap för politik.
14. Se över och i förekommande fall stärka de diplomatiska och internationella samarbetsmekanismerna vid vetenskapsministerier och andra relevanta strukturer inom forskning och innovation, genom att kartlägga kapacitetsbrister och ta fram åtgärder för att förbättra den diplomatiska kompetensen inom dessa mekanismer, bland annat genom eventuell placering av erfarna diplomatiska rådgivare vid vetenskapliga institutioner.

---

²⁴ Se rådets rekommendation av den 18 december 2023 om en europeisk ram för att locka och behålla talanger inom forskning, innovation och företagande i Europa, EUT C 1640, 29.12.2023.

²⁵ I linje med rådets slutsatser om förstärkning av forskningens och innovationens roll i och inverkan på den politiska beslutsprocessen i unionen, 16450/23, 8.12.2023.

15. I samarbete med kommissionen intensifiera unionens engagemang i och stödja vetenskapsbaserade internationella organisationer på ett samordnat sätt, när så är möjligt, inbegripet globala mellanstatliga vetenskapspolitiska plattformar, och stärka samarbetet med icke-statliga internationella organisationer som är verksamma på området vetenskapsdiplomati, såsom Internationella vetenskapsrådet²⁶ och Geneva Science and Diplomacy Anticipator (GESDA)²⁷ samt organisationer som arbetar med tekniska standarder och konventioner.
16. I samarbete med kommissionen skapa nätverk och synergier mellan vetenskaps- och teknikattachéer vid unionens och medlemsstaternas diplomatiska beskickningar över hela världen, för att maximera deras genomslagskraft på kort och lång sikt och bättre utnyttja befintliga resurser, inbegripet nationella nätverk och digitala plattformar, samtidigt som man behåller fokus på samordning snarare än att skapa nya strukturer och undviker en onödig administrativ börda.
17. I samarbete med kommissionen stödja unionens kontakter för vetenskapsdiplomati genom att inta ett strukturerat förhållningssätt gentemot den vetenskapliga diasporan i medlemsstaterna, bistå vid inrättandet av relevanta nätverk i samarbete med akademiska utbytestjänster, och andra befintliga relevanta mekanismer, genom att bättre utnyttja alumn nätverk på nationell nivå och unionsnivå inom mobilitetsprogram och andra program, såsom Marie Curie-alumnföreningen²⁸ och Erasmus Mundus-föreningen²⁹, samt genom att utnyttja väletablerade evenemang som främjar vetenskapsbaserade kontakter mellan människor över geopolitiska klyftor.
18. Utarbeta ett strategiskt förhållningssätt gentemot forskare med flyktingbakgrund och riskutsatta forskare i syfte att underlätta deras fortsatta bidrag till forskning och innovation med utgångspunkt i de principer och värden som unionen står för, samtidigt som nödvändiga skyddsåtgärder genomförs.

---

²⁶ <https://council.science/>

²⁷ <https://www.gesda.global/>

²⁸ <https://www.mariecuriealumni.eu/>

²⁹ <https://www.em-a.eu/>

19. Arbeta för ett verkningsfullt samarbete med det globala Syd genom att bygga rättvisa partnerskap för vetenskapsdiplomati som främjar bidraget från lokal kunskap och expertis till gemensamma globala utmaningar och ger möjligheter till kapacitetsuppbyggnad, och därigenom även ta itu med asymmetrier i forsknings- och innovationskapaciteten.

Möjliggörande åtgärder

20. Stärka kopplingen mellan å ena sidan medlemsstaternas diplomattjänster och å andra sidan forskningsorganisationer, universitet och andra högre lärosäten, inbegripet de europeiska universitetsallianserna, forskningsfinansiärer, forskare och forskningspersonal samt det civila samhället och icke-statliga aktörer, som kan bana nya vägar för innovation och stärka globala partnerskap utöver de traditionella kanalerna mellan regeringar och den akademiska världen.
21. I samarbete med kommissionen stödja utvecklingen av positiva narrativ för vetenskapsdiplomati som stöds av flervetenskaplig och tvärvetenskaplig forskning, systematiskt inbegripet samhällsvetenskap och humaniora, och spridningen av dessa rön genom vetenskapliga publikationer, kommunikation och samverkan med allmänheten för att öka förtroendet för vetenskapen, stärka informationsområdets integritet, bekämpa desinformation och skydda demokratin, friheten och multilateralismen.

22. Främja flerspråkighet inom vetenskapsdiplomati och språklig mångfald inom vetenskapen i enlighet med G20-gruppens rekommendationer om vetenskapligt engagemang³⁰.
23. Uppmuntra, med full respekt för nationella befogenheter inom utbildning och akademisk frihet, till att i relevanta utbildningsprogram integrera inslag som rör vetenskapsdiplomati, vetenskapens roll i internationellt samarbete och evidensbaserat beslutsfattande, i syfte att öka medvetenheten bland yngre generationer om sambanden mellan vetenskap, politik och globala utmaningar, till exempel genom att främja ungdomsambassadörer för vetenskapsdiplomati om så är önskvärt.
24. I samarbete med akademiska institutioner överväga att anordna utbildning i vetenskapsdiplomati för forskare och diplomater samt för yrkesverksamma som arbetar i gränssnittet mellan vetenskap och diplomati i samarbete med relevanta aktörer, bland annat genom att integrera moduler för vetenskapsdiplomati i utbildningsprogrammen för diplomatakademier och i utbildningen av diplomater innan de stationeras utomlands.

EUROPEISKA UNIONENS RÅD REKOMMENDERAR ATT KOMMISSIONEN särskilt vidtar följande åtgärder för att stödja genomförandet av punkterna 1–24 i denna rekommendation:

25. Stödja en kartläggning av unionens aktörer, strategier och utbildningserbudanden inom vetenskapsdiplomati och av unionens partners och konkurrenters vetenskapsdiplomatiska insatser, i syfte att få en överblick över de befintliga nationella ramarna och de resurser som för närvarande finns tillgängliga och den bästa praxis för vetenskapsdiplomati som för närvarande finns tillgänglig samt över den globala vetenskapsdiplomatiska miljö där unionen och dess medlemsstater verkar, och därmed även bidra till att minska skillnaderna mellan medlemsstaterna.

---

³⁰ https://g7g20-documents.org/fileadmin/G7G20_documents/2025/G20/South%20Africa/Sherpa-Track/Research%20and%20Innovation%20Ministers/1%20Ministers'%20Language/Research%20and%20Innovation_Recommendations%20on%20Science%20Engagement_23.09.2025.pdf

26. Stärka övervakningen av banbrytande utveckling inom forskning, teknik och innovation, såsom ökad användning av AI inom vetenskapen inom ramen för unionens övergripande AI-politik³¹, genom att bedöma utvecklingens innebörd för vetenskapligt samarbete, forskningsintegritet, etik, skydd av immateriella rättigheter och unionens konkurrenskraft och resiliens, värdeskapande och tekniska suveränitet samt främja en människocentrerad, ansvarsfull, transparent, jämlik och säker användning av denna teknik på global nivå.
27. Möjliggöra regelbundna utbyten mellan forskare och diplomater, och med experter som är verksamma i skiktet mellan dessa två grupper, genom att inrätta en virtuell europeisk plattform för vetenskapsdiplomati som grundas på en Team Europe-strategi och, när så är möjligt, utgår från befintliga plattformar och nätverk på unionsnivå och nationell nivå, som kan användas för att fastställa teman för gemensamma vetenskapsdiplomatiska åtgärder i förhållande till relevanta länder och regioner som är av intresse för unionen.
28. Inrätta en ad hoc-kontaktgrupp inom den befintliga ramen för det europeiska forskningsområdet (t.ex. den ständiga undergruppen för den globala strategin inom det europeiska forskningsområdets forum) som kan aktiveras ad hoc för att stödja utvecklingen av gemensamma insatser på forsknings- och innovationsområdet när det behövs som svar på den geopolitiska utvecklingen, såsom hot mot unionens ekonomiska säkerhet, militära angrepp eller demokratisk tillbakagång, inbegripet genom att stödja samordnad riskbedömning och beredskapsplanering för internationellt forskningssamarbete.

---

³¹ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/ai-office>

29. Integrera EU-ramen för vetenskapsdiplomati i ramprogrammet för forskning och innovation och i andra unionsprogram, inbegripet Euratoms forsknings- och utbildningsprogram, genom att främja instrument såsom initiativet Choose Europe for Science, associering till och internationellt deltagande i Horisont Europa, avtal inom vetenskap och teknik, projekt inom Global Gateway, det europeiska öppna forskningsmolnet³², konsortier för europeisk forskningsinfrastruktur (Eric-konsortier)³³ och Eureka-nätverket³⁴, samt andra initiativ som är inriktade på specifika geografiska regioner och ämnen såsom partnerskapet för forskning och innovation i Medelhavsområdet (Prima) 2021–2027³⁵, Afrikanska unionens (AU) och EU:s innovationsagenda³⁶, partnerskapet mellan Europa och utvecklingsländerna inom området klinisk prövning (EDCTP) 2021–2027³⁷, Mission Innovation³⁸ och den transatlantiska havsforskningsalliansen (AAORIA)³⁹.
30. Underlätta inrättandet av ett centrum för vetenskapsdiplomati i Medelhavsområdet i enlighet med pakten för Medelhavsområdet⁴⁰, på grundval av befintlig verksamhet i regionen, samt utveckla en gemensam vetenskapsdiplomatisk åtgärd i och med Mellanöstern i nära samarbete med medlemsstaterna (gemensam politisk åtgärd), och stärka dialogerna om vetenskapsdiplomati med viktiga multilaterala och internationella partner såsom Afrikanska unionen, Gemenskapen för Latinamerikas och Karibiens stater (Celac), Sydostasiatiska nationers förbund (Asean) och Centralasien, samt vid behov med EU:s kandidatländer och tredjeländer som är associerade till ramprogrammet för forskning och innovation.

---

32 <https://eosc.eu/>

33 <https://www.eric-forum.eu/>

34 <https://www.eurekanetwork.org/>

35 <https://prima-med.org/>

36 https://research-and-innovation.ec.europa.eu/system/files/2023-07/ec_rtd_au-eu-innovation-agenda-final-version.pdf

37 <https://www.edctp.org/>

38 <https://mission-innovation.net/>

39 <https://allatlanticocean.org/>

40 Gemensamt meddelande om pakten för Medelhavsområdet, JOIN(2025) 26 final, 16.10.2025.

31. Stärka tillhandahållandet av vetenskaplig rådgivning till utrikes- och säkerhetspolitiken, särskilt genom verksamheten vid Europeiska kommissionens gemensamma forskningscentrum (JRC)⁴¹ och mekanismen för vetenskaplig rådgivning⁴² samt unionens decentraliserade byråer⁴³, bland annat genom att stödja internationella dialoger i samarbete med internationella organ för vetenskaplig rådgivning.

GENOMFÖRANDE, KOMMUNIKATION OCH RAPPORTERING

Medlemsstaterna rekommenderas att genomföra punkterna 1–24 i denna rekommendation i enlighet med deras särskilda situation, så snart det är praktiskt möjligt.

Det rekommenderas att kommissionen och medlemsstaterna informerar allmänheten om vikten av vetenskapsdiplomati.

Det rekommenderas att kommissionen övervakar hur genomförandet av denna rekommendation framskrider med hjälp av det europeiska forskningsområdets befintliga styrningsstrukturer, särskilt den befintliga undergruppen för den globala strategin inom det europeiska forskningsområdets forum, i samarbete med Europeiska utrikestjänsten, med hjälp av plattformen för det europeiska forskningsområdet och relevanta övervakningsverktyg, samt rapporterar till rådet vartannat år om hur genomförandet av denna rekommendation framskrider, som en del av den tvååriga rapporteringen om den globala strategin för forskning och innovation. Inga nya strukturer behöver därför skapas.

Det rekommenderas att undergruppen för den globala strategin inom det europeiska forskningsområdets forum stöder upprättande av gemensamma indikatorer som är tillämpliga på alla aktörer som är delaktiga i unionens vetenskapsdiplomati, i syfte att möjliggöra en enhetlig och systematisk övervakning av deras verksamheter och framsteg och därigenom också möjliggöra en effektiv insamling av gemensam information för att stödja utvecklingen av samstämmiga åtgärder bland dessa aktörer.

---

⁴¹ https://joint-research-centre.ec.europa.eu/index_en

⁴² <https://scientificadvice.eu/>

⁴³ https://www.euda.europa.eu/publications/brochures/eu-ansa_en

I detta sammanhang uppmanas medlemsstaterna att, på frivillig basis och när så är möjligt, dela information med kommissionen om sina nationella strategier och initiativ som underlag för kommissionens övervaknings- och rapporteringsverksamhet enligt ovanstående.

Utfärdad i Bryssel

På rådets vägnar

Ordförande
